

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Κώδικας βέλτιστης πρακτικής για τη σύναψη και διαχείριση κοινοπρακτικών δανείων

Τα πιστωτικά ιδρύματα-μέλη της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών (εφεξής «ΕΕΤ») υιοθετούν στο πλαίσιο της αυτορρύθμισης τον παρόντα εθελοντικό Κώδικα βέλτιστης πρακτικής για τη σύναψη και διαχείριση κοινοπρακτικών δανείων (εφεξής Κώδικας). Οι διατάξεις του Κώδικα δεν είναι δεσμευτικές. Απεικονίζουν τη συνήθη πρακτική και θέτουν γενικές κατευθυντήριες γραμμές για τη σύναψη και διαχείριση κοινοπρακτικών δανείων με την επιφύλαξη των ειδικών νομοθετικών διατάξεων που ρυθμίζουν επιμέρους μορφές κοινοπρακτικών δανείων (όπως, ενδεικτικά, ο ν. 3156/2003 για τα ομολογιακά δάνεια).

Μέρος Ι: Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1 - Σκοπός

Σκοπός του Κώδικα είναι η διαμόρφωση βέλτιστης πρακτικής σε ό,τι αφορά τη διοργάνωση, σύναψη, εκταμίευση, έκδοση/κάλυψη και διαχείριση κοινοπρακτικών δανείων (όπως ορίζονται κατωτέρω) περιλαμβανομένων των ομολογιακών δανείων, με γνώμονα την ενίσχυση της διαφάνειας και τη ρύθμιση του ρόλου των συμμετεχόντων σε αυτά πιστωτικών ιδρυμάτων.

Άρθρο 2 - Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Κώδικα:

1. Ως «**κοινοπρακτικό δάνειο**» νοείται κάθε είδους χρηματοδότηση επιχειρήσεων στην οποία συμμετέχουν περισσότερα του ενός πιστωτικά ιδρύματα και από την οποία απορρέουν διαιρετά και αυτοτελή δικαιώματα και υποχρεώσεις για κάθε ένα από τα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα.

Τα πιστωτικά ιδρύματα προβαίνουν στη σύναψη κοινοπρακτικών δανείων και στη λήψη οποιωνδήποτε σχετικών αποφάσεων (εφόσον τυχόν απαιτηθεί κατά τη διάρκεια ισχύος των κοινοπρακτικών δανείων) μετά από ανεξάρτητη εκτίμηση, έρευνα και θεώρηση της οικονομικής και εν γένει περιουσιακής κατάστασης, φερεγγυότητας και θέσης του δανειολήπτη από κάθε πιστωτικό ίδρυμα ξεχωριστά.

2. Ως «**Διοργανωτής (Mandated Lead Arranger)**» νοείται το πιστωτικό ίδρυμα που είναι υπεύθυνο για το συντονισμό της διοργάνωσης και σύναψης του κοινοπρακτικού δανείου.

Αν υπάρχουν περισσότεροι Διοργανωτές, την κατάρτιση των συμβατικών εγγράφων αναλαμβάνει ένας εξ αυτών, ο συντονιστής (coordinator) του κοινοπρακτικού δανείου, ο οποίος έχει συνήθως και το ρόλο του Διαχειριστή.

3. Ως «**Διαχειριστής (Facility Agent)**» νοείται, συνήθως, μέλος της κοινοπραξίας, υπεύθυνο για τη διαχείριση του κοινοπρακτικού δανείου.

Μέρος ΙΙ: Διοργάνωση και σύναψη κοινοπρακτικών δανείων

Άρθρο 3 - Ανάθεση της διοργάνωσης

Η ανάθεση της διοργάνωσης γίνεται από την εταιρεία/δανειολήπτη στον (στους) Διοργανωτή(ές) βάσει μεταξύ τους έγγραφης συμφωνίας.

Ανάλογα με το είδος και τις ιδιαιτερότητες του κοινοπρακτικού δανείου δύναται να προκύψουν και άλλοι ρόλοι (ενδεικτικά, Διαχειριστής Εξασφαλίσεων, Εκπρόσωπος Ομολογιούχων, Πληρεξούσιος Καταβολών), οι οποίοι δύναται να ανατίθενται από το δανειολήπτη είτε στο Διαχειριστή είτε στα άλλα συμμετέχοντα στο κοινοπρακτικό δάνειο πιστωτικά ιδρύματα είτε σε μη συμμετέχοντα στο κοινοπρακτικό δάνειο πιστωτικά ιδρύματα.

Άρθρο 4 - Πληροφοριακό δελτίο

1. Ο Διοργανωτής στο πλαίσιο της εντολής ανάθεσης προχωρά στην πρόσκληση των πιστωτικών ιδρυμάτων, η οποία περιλαμβάνει περιληπτικά τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις της χρηματοδότησης (summary terms and conditions (term-sheet)), οι οποίοι πρέπει να προσδιορίζουν, ενδεικτικά, αλλά όχι περιοριστικά:
  - το είδος, το ύψος και το σκοπό της χρηματοδότησης,
  - το επιτόκιο, το περιθώριο επιτοκίου και άλλες τυχόν επιβαρύνσεις, καθώς και το επιτόκιο υπερημερίας,
  - τη διάρκεια της χρηματοδότησης,
  - επιλογή κατάλληλων αριθμοδεικτών (financial covenants), λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της συναλλαγής και του δανειολήπτη,

- το νόμισμα ή τα νομίσματα στο(α) οποίο(α) είναι διαθέσιμη η χρηματοδότηση,
- τις πιθανές εξασφαλίσεις,
- την περίοδο διαθεσιμότητας/εκταμίευσης του κοινοπρακτικού/ομολογιακού δανείου και τυχόν προμήθεια αδράνειας,
- τις προϋποθέσεις εκταμίευσης (CP's) και κάλυψης,
- το πρόγραμμα αποπληρωμής του κοινοπρακτικού δανείου (repayment schedule), καθώς και τυχόν δικαίωμα εκούσιας ή και υποχρεωτικής πρόωρης εξόφλησης,
- υποχρεώσεις του δανειολήπτη, θετικές, αρνητικές και γενικές δεσμεύσεις,
- τους λόγους καταγγελίας της συμβάσεως,
- το ύψος των συμφωνηθεισών με το δανειολήπτη αμοιβών των συμμετεχόντων στο κοινοπρακτικό δάνειο πιστωτικών ιδρυμάτων, και
- ρήτρα περί του εφαρμοστέου δικαίου και της δικαιοδοσίας.

2. Ο Διοργανωτής στο πλαίσιο της ως άνω πρόσκλησης και εφόσον αυτό απαιτείται κατά την κρίση του, μεριμνά σε συνεργασία με το δανειολήπτη, για τη σύνταξη του πληροφοριακού δελτίου ("Information Memorandum"), το οποίο υπογράφεται από το δανειολήπτη και η ακρίβεια του οποίου τελεί υπό την πλήρη ευθύνη του.

3. Το πληροφοριακό δελτίο δύναται να περιλαμβάνει:

- πληροφορίες σχετικά με την οικονομική κατάσταση και το επιχειρηματικό προφίλ του δανειολήπτη, καθώς επίσης και ιστορικά στοιχεία και ανάλυση της γενικότερης οικονομικής κατάστασής του, μεσο-μακροπρόθεσμο επιχειρηματικό σχέδιο και αναφορά στη διοίκηση του δανειολήπτη,
- κλαδικά στοιχεία για τις βασικές αγορές της Ελλάδος και του εξωτερικού που δραστηριοποιείται ο δανειολήπτης,
- περιγραφή της συναλλαγής,
- αναλυτικό χρονοδιάγραμμα και στοιχεία επικοινωνίας με το Διοργανωτή(ές) και το δανειολήπτη,
- ρήτρα απαλλαγής του Διοργανωτή από την ευθύνη για την ακρίβεια και πληρότητα των πληροφοριών, για την κατάρτιση, συμπλήρωση ή αναθεώρηση του πληροφοριακού δελτίου, για την ανάλυση της οικονομικής κατάστασης, τη φερεγγυότητα, τις προοπτικές ή τον κλάδο του δανειολήπτη.

4. Τα πιστωτικά ιδρύματα που λαμβάνουν πρόσκληση για τη συμμετοχή τους σε κοινοπρακτικό δάνειο υποχρεούνται να τηρούν απολύτως εμπιστευτικές τις πληροφορίες του πληροφοριακού δελτίου και να συμμορφώνονται με τη σχετική νομοθεσία που τυχόν εφαρμόζεται.

Άρθρο 5 - Συμβατικά έγγραφα

Οι συμβάσεις του κοινοπρακτικού δανείου περιέχουν τους όρους της συναλλαγής, όπως αυτοί αποτυπώνουν τους όρους της χρηματοδότησης. Επίσης, περιέχουν ρυθμίσεις για τις

σχέσεις όλων των εμπλεκόμενων στη διαδικασία και στη χρηματοδότηση μερών, άμεσα ή έμμεσα, και κατ' ελάχιστο ή ενδεικτικά για τις σχέσεις:

- (i) μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων, του δανειολήπτη και των υπόχρεων για την παροχή των συμφωνηθεισών εξασφαλίσεων,
- (ii) των πιστωτικών ιδρυμάτων μεταξύ τους, ως μελών της κοινοπραξίας,
- (iii) των πιστωτικών ιδρυμάτων, του δανειολήπτη και των υπόχρεων για την παροχή των συμφωνηθεισών εξασφαλίσεων με το Διαχειριστή,
- (iv) των μελών της κοινοπραξίας με τυχόν λοιπούς πιστωτές του δανειολήπτη (intercreditor agreement) ή τους τυχόν λοιπούς εμπλεκόμενους/συμβαλλόμενους στα συμβατικά έγγραφα.

Μέρος III: Διαχείριση κοινοπρακτικών δανείων

Άρθρο 6

1. Ο Διαχειριστής έχει τα εξής βασικά καθήκοντα και υποχρεώσεις:

- να φροντίσει για την εκταμίευση της χρηματοδότησης προς το δανειολήπτη, η οποία θα γίνεται με κεφάλαια διαθέσιμα, που τα συμμετέχοντα στο κοινοπρακτικό δάνειο πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται κατά την αναλογία της συμμετοχής τους σε αυτό να θέτουν έγκαιρα στη διάθεση του Διαχειριστή (αφού ο τελευταίος προηγουμένως έχει πιστοποιήσει την τήρηση/ύπαρξη των προϋποθέσεων εκταμίευσης του κοινοπρακτικού δανείου, περιλαμβανομένων όλων των αναγκαίων σχετικών νομιμοποιητικών εγγράφων για την υπογραφή των συμβατικών κειμένων του κοινοπρακτικού δανείου),
- να γνωστοποιεί στα πιστωτικά ιδρύματα το ύψος του εκάστοτε εφαρμοζόμενου επιτοκίου δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν από την έναρξη κάθε περιόδου εκτοκισμού,
- μέχρι την τυχόν καταγγελία, να εισπράττει το κεφάλαιο και τους τόκους και οποιαδήποτε οφειλή εκ του κοινοπρακτικού δανείου από το δανειολήπτη και να αποδίδει σε κάθε πιστωτικό ίδρυμα την αναλογία του,
- να ειδοποιεί/ενημερώνει εγγράφως άμεσα τα υπόλοιπα πιστωτικά ιδρύματα για το περιεχόμενο οποιασδήποτε προειδοποίησης, αιτήματος ή εγγράφου που του υπέβαλε ο δανειολήπτης ή άλλος εμπλεκόμενος σχετικά με το κοινοπρακτικό δάνειο και το οποίο τα αφορά,
- να παρέχει προς τα πιστωτικά ιδρύματα πληροφορίες σχετικά με την πορεία του κοινοπρακτικού δανείου, εφόσον το ζητήσουν και εφόσον ο Διαχειριστής έχει σχετική γνώση υπό την ιδιότητά του ως Διαχειριστή,
- σε περίπτωση καταγγελίας να παρέχει στα πιστωτικά ιδρύματα του κοινοπρακτικού δανείου, κατόπιν αιτήματός τους, αντίγραφο οποιουδήποτε εγγράφου βρίσκεται στην κατοχή του υπό την ιδιότητά του ως Διαχειριστή και το οποίο είναι απαραίτητο για την επιδίωξη απαιτήσεών τους,
- εάν έχει λάβει έγγραφη ειδοποίηση περί τούτου, να ειδοποιεί αμελλητί όλα τα συμμετέχοντα στο κοινοπρακτικό δάνειο πιστωτικά ιδρύματα για την επέλευση οποιουδήποτε γεγονότος καταγγελίας του κοινοπρακτικού δανείου, σύμφωνα με τα συμβατικά έγγραφα.

Ωστόσο, ο Διαχειριστής δεν υποχρεούται να εξετάσει εάν επήλθε τέτοιο γεγονός οποτεδήποτε,

- να μεσολαβεί για την εξεύρεση λύσεων σε περίπτωση αμφιβολιών και προβλημάτων που ανακύπτουν κατά τη διάρκεια της σύμβασης και να φροντίζει για τη διευθέτησή τους εντός αυστηρά οριοθετημένων χρονικών περιθωρίων.

2. Ο Διαχειριστής μπορεί να παραιτηθεί, αφού ειδοποιήσει σχετικά τα πιστωτικά ιδρύματα και το δανειολήπτη σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύμβαση του κοινοπρακτικού δανείου. Στην περίπτωση αυτή, με τη συναίνεση της πλειοψηφίας των πιστωτικών ιδρυμάτων που συμμετέχουν στο κοινοπρακτικό δάνειο διορίζεται νέος Διαχειριστής, μετά από προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του δανειολήπτη και ενημέρωση τυχόν εγγυητή(ών) σχετικά με το πρόσωπο του νέου Διαχειριστή.
3. Ειδικές διατάξεις που συμπεριλαμβάνονται στα συμβατικά κείμενα καθορίζουν τη μεταβίβαση ποσοστών συμμετοχής σε τρίτους και γενικότερα τυχόν μεταβολές στη σύνθεση των συμμετεχόντων στο κοινοπρακτικό δάνειο πιστωτικών ιδρυμάτων.

Άρθρο 7 - Πλειοψηφίες

1. Το ποσοστό των ψήφων των συμμετεχόντων στο κοινοπρακτικό δάνειο πιστωτικών ιδρυμάτων είναι ανάλογο με το ποσό με το οποίο συμμετέχουν σε αυτό.
2. Οι αποφάσεις σχετικά με την τροποποίηση ουσιαστών όρων του κοινοπρακτικού δανείου (ιδίως διάρκεια, τιμολόγηση, μεταβολή του νομίσματος, εξασφαλίσεις, αυξημένη και απλή πλειοψηφία, σειρά καταλογισμού των πληρωμών, διάρκεια περιόδου εκτοκισμού, τρόπος και χρόνος αποπληρωμής του δανείου, επαύξηση των υποχρεώσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων, τροποποίηση όρου που ορίζει τα ανωτέρω) λαμβάνονται με ομοφωνία ή αυξημένη πλειοψηφία, όπως αυτή ορίζεται στα συμβατικά έγγραφα. Η συναίνεση των πιστωτικών ιδρυμάτων επί αιτήματος του δανειολήπτη για μεμονωμένη περίπτωση (waiver) παρέχεται με την πλειοψηφία που ορίζεται στα συμβατικά έγγραφα.
3. Η απόφαση για την καταγγελία του κοινοπρακτικού δανείου λαμβάνεται με απλή πλειοψηφία, όπως αυτή ορίζεται στα συμβατικά έγγραφα.
4. Η λήψη αποφάσεων επί λοιπών θεμάτων απαιτεί απλή πλειοψηφία, όπως αυτή ορίζεται στα συμβατικά έγγραφα.

Μέρος IV: Σχέσεις συνεργασίας μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων

Άρθρο 8

1. Λαμβάνεται η δέουσα επιμέλεια κατά τη διαχείριση των επιπτώσεων που ενέχει η ανάληψη διαφορετικών ρόλων των συμμετεχόντων στο κοινοπρακτικό δάνειο πιστωτικών ιδρυμάτων σε τυχόν άλλες συναλλαγές τους με τον ίδιο δανειολήπτη (για παράδειγμα, όταν ο Διοργανωτής και Διαχειριστής ενός κοινοπρακτικού δανείου είναι ταυτόχρονα συμμετέχων σε άλλο κοινοπρακτικό δάνειο ή δανειστής (bilateral) του ίδιου δανειολήπτη).
2. Αποφεύγονται οι περιπτώσεις αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς πιστωτικού ιδρύματος έναντι των υπολοίπων συμμετεχόντων στο κοινοπρακτικό δάνειο λόγω σύγκρουσης συμφερόντων. Εννοείται ότι δεν απαγορεύεται σε συμμετέχον στο κοινοπρακτικό δάνειο πιστωτικό ίδρυμα, στο Διοργανωτή ή στο Διαχειριστή του κοινοπρακτικού δανείου να χορηγεί άλλα δάνεια στο δανειολήπτη ή να συνάπτει άλλες συμβάσεις οποιουδήποτε είδους, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στα συμβατικά έγγραφα.
3. Διασφαλίζεται ότι ο Διοργανωτής/Διαχειριστής δεν αποκαλύπτει σε οποιονδήποτε την ταυτότητα πιστωτικού ιδρύματος σε σχέση με πληροφορίες/αλληλογραφία/αιτήματα που λαμβάνει από οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στα συμβατικά έγγραφα.
4. Μέχρι την τυχόν καταγγελία της σύμβασης κοινοπρακτικού δανείου, κάθε πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να αποδίδει στο Διαχειριστή προς διανομή μεταξύ των συμμετεχόντων σε αυτό πιστωτικών ιδρυμάτων κάθε ποσό που μπορεί να έχει λάβει απευθείας από το δανειολήπτη, ακόμη και λόγω συμψηφισμού. Μετά την καταγγελία της σύμβασης κοινοπρακτικού δανείου, κάθε πιστωτικό ίδρυμα δύναται να λαμβάνει δικαστικά ή εξώδικα μέτρα κατά του δανειολήπτη, στο όνομα και για λογαριασμό του, με εξαίρεση την περίπτωση ομολογιακού κοινοπρακτικού δανείου με εμπράγματα εξασφαλίσεις, όπου τα δικαστικά ή εξώδικα μέτρα λαμβάνονται και μετά την καταγγελία από τον Εκπρόσωπο των ομολογιούχων υπέρ των εκάστοτε ομολογιούχων του δανείου.